

Korttidseffekt av ergoterapi på håndfunksjon og smerte hos pasienter med artrose i tommelens grunnledd

– sekundære analyser i en randomisert kontrollert studie

Anne Therese Tveter, Randi Nossun, Ruth Else Mehl Eide, Åse Klokkeide, Karin Hoegh Matre, Monika Olsen, Øyvor Andreassen, Nina Østerås, Ingvild Kjeklen

Behandling

- Systematisk oversikt over multimodal behandling for smerte og funksjon hos pasienter med CMC1 artrose
 - To studier ble inkludert:
 - Effekt på smerte men ikke funksjon
 - Små utvalg, kort intervensjonsperiode

(Ahern et al 2018)

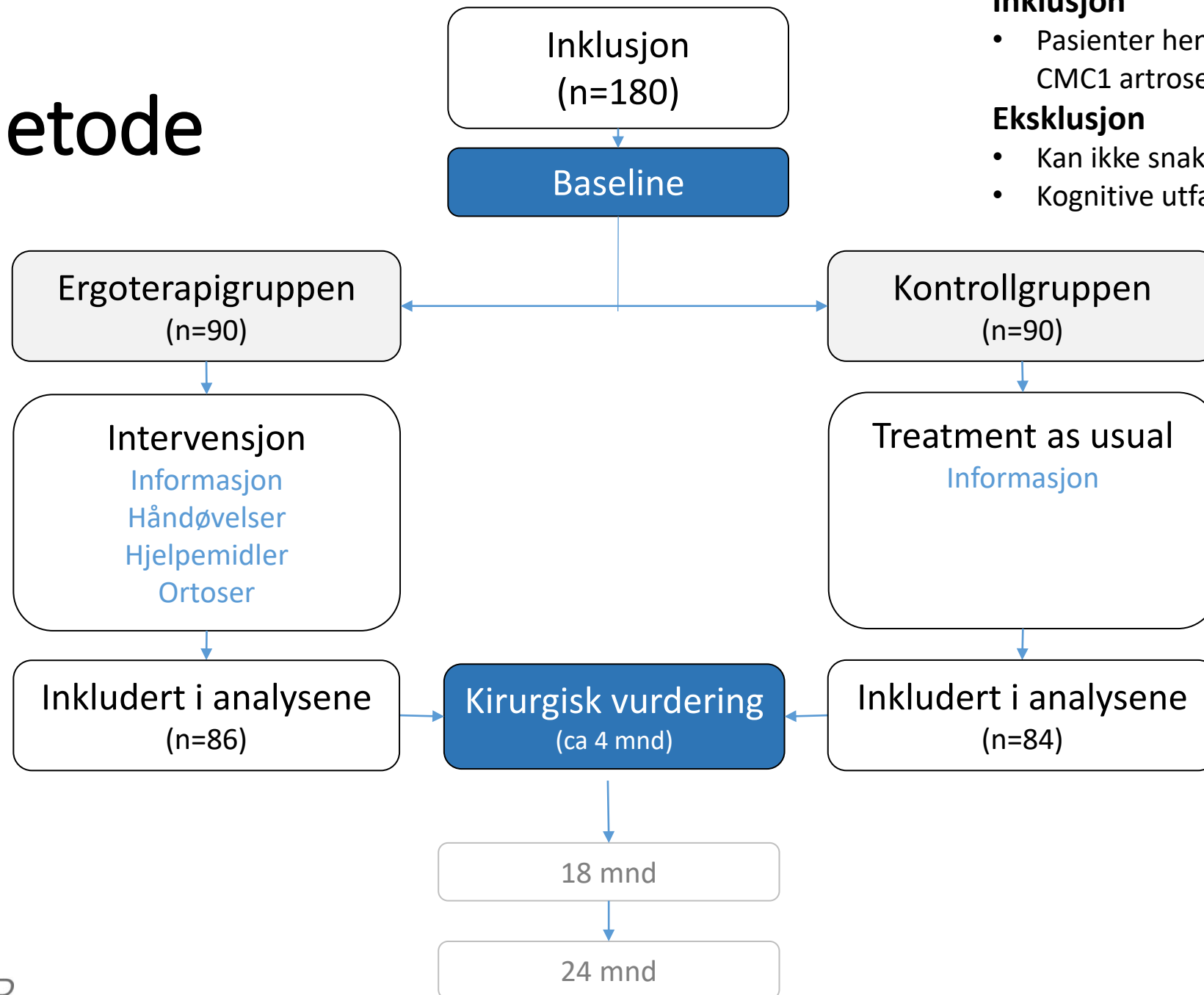
Hensikt

Undersøke korttidseffekt av en 12-ukers ergoterapiintervensjon på smerte og funksjon hos pasienter som er henvist til kirurgisk vurdering på grunn av CMC1 artrose

Metode

- Multisenter randomisert kontrollert studie
- Revmatologiske avdelinger ved:
 - St.Olavs Hospital, Trondheim
 - Haukeland Universitetssykehus, Bergen
 - Haugesund Revmatismesykehus
 - i samarbeid med Nasjonal kompetansetjeneste for Revmatologisk rehabilitering (NKRR) ved Diakonhjemmet Sykehus, Oslo

Metode

Inklusjon

- Pasienter henvist til kirurgisk vurdering grunnet CMC1 artrose

Eksklusjon

- Kan ikke snakke norsk
- Kognitive utfall

Sekundære utfallsmål

Smerte (0-10, 0=ingen smerte)

- Smerte i hvile
- Smerte i etterkant av grepsstyrketest
- Smerte i etterkant av pinchstyrketest

Hvordan vil du vurdere din smerte i hvile i løpet av siste uke?

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Ingen smerte Verst tenkelig smerte

Sekundære utfall

Selvrapportert funksjon

- MAP-Hand (1-4, 1=ingen problemer)
- QuickDASH (0-100, 0=ingen funksjonsbegrensninger)

Measure of Activity Performance in the Hand [MAP-Hand]

This is an assessment of how you use your hands when doing everyday activities. Please tick the answer that best describes your ability to do the activities the last time you did them. If you use a gadget, please tick the answer that best describes your ability when using this.

	No difficulty	Some difficulty	Great difficulty	Not able to do
1. Buttoning buttons	☐	☐	☐	☐
2. Putting on socks or tights	☐	☐	☐	☐
3. Tying shoelaces	☐	☐	☐	☐
4. Squeezing out of tubes (e.g. toothpaste)	☐	☐	☐	☐
5. Brushing teeth	☐	☐	☐	☐
6. Wiping yourself after using the toilet	☐	☐	☐	☐
7. Opening screw top bottles	☐	☐	☐	☐
8. Opening cans (any type)	☐	☐	☐	☐
9. Opening jam jars	☐	☐	☐	☐
10. Slicing bread using a knife	☐	☐	☐	☐
11. Peeling raw vegetables	☐	☐	☐	☐
12. Stirring food in a pan	☐	☐	☐	☐
13. Wringing out cloths	☐	☐	☐	☐
14. Carrying shopping bags	☐	☐	☐	☐
15. Writing by hand	☐	☐	☐	☐
16. Typing on a computer	☐	☐	☐	☐
17. Pushing with hands when getting up from a chair	☐	☐	☐	☐
18. Carrying heavy objects like suitcases and bags (over 5kg/ 10 lbs)	☐	☐	☐	☐

QuickDASH

Please rate your ability to do the following activities in the last week by circling the number below the appropriate response.

	NO DIFFICULTY	MILD DIFFICULTY	MODERATE DIFFICULTY	SEVERE DIFFICULTY	UNABLE
1. Open a tight or new jar.	1	2	3	4	5
2. Do heavy household chores (e.g., wash walls, floors).	1	2	3	4	5
3. Carry a shopping bag or briefcase.	1	2	3	4	5
4. Wash your back.	1	2	3	4	5
5. Use a knife to cut food.	1	2	3	4	5
6. Recreational activities in which you take some force or impact through your arm, shoulder or hand (e.g., golf, hammering, tennis, etc.).	1	2	3	4	5

7. During the past week, to what extent has your arm, shoulder or hand problem interfered with your normal social activities with family, friends, neighbours or groups?

	NOT AT ALL	SLIGHTLY	MODERATELY	QUITE A BIT	EXTREMELY
	1	2	3	4	5

8. During the past week, were you limited in your work or other regular daily activities as a result of your arm, shoulder or hand problem?

	NOT LIMITED AT ALL	SLIGHTLY LIMITED	MODERATELY LIMITED	VERY LIMITED	UNABLE
	1	2	3	4	5

Please rate the severity of the following symptoms in the last week. (circle number)

9. Arm, shoulder or hand pain.

	NONE	MILD	MODERATE	SEVERE	EXTREME
	1	2	3	4	5

10. Tingling (pins and needles) in your arm, shoulder or hand.

	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5

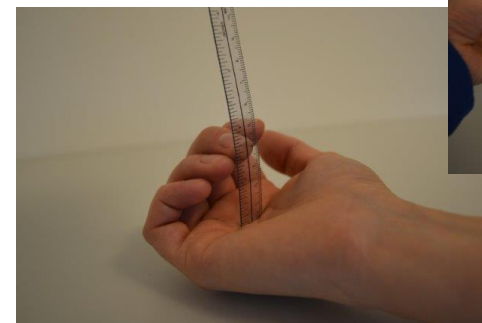
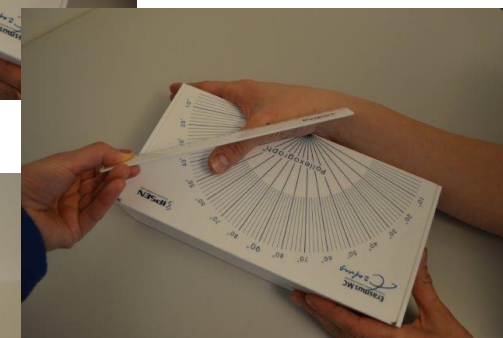
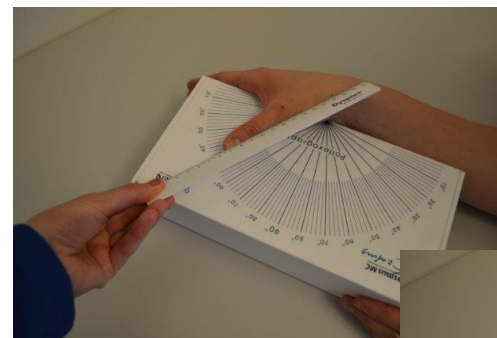
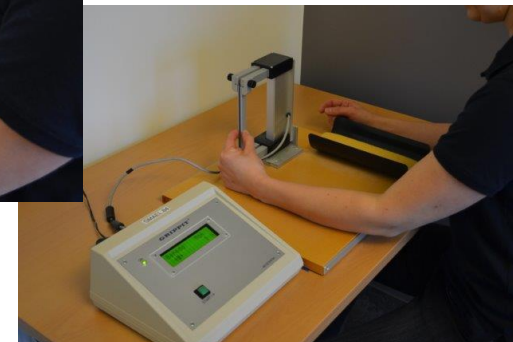
11. During the past week, how much difficulty have you had sleeping because of the pain in your arm, shoulder or hand? (circle number)

	NO DIFFICULTY	MILD DIFFICULTY	MODERATE DIFFICULTY	SEVERE DIFFICULTY	SO MUCH DIFFICULTY THAT I CAN'T SLEEP
	1	2	3	4	5

Sekundære utfall

Måling av funksjon

- Grepsstyrke (Newton)
- Pinchstyrke (Newton)
- Bevegelighet
 - Palmar abduksjon (grader)
 - Abduksjon CMC1 (grader)
 - Fleksjonsdefisitt (2.-5.finger, mm)

For å ta høyde for flere sekundære utfallsmål, er p-verdien satt til <0.01

Intervensjon

Artrose

Artrose er den mest vanlige av de revmatiske sykdommene. Det er en leddsykdom som over tid gjør at brusken i leddet slites ned. Tidligere brukte man betegnelsen "slitasjegykt", men dette er et misvisende begrep fordi det kan forstås som at bruken eller leddet er nedslitt på grunn av bruk. I dag betrakter man artrose mer som en sykdomstilstand der den normale og fine balansen mellom nedbryting og nydanning av leddbrusk er forandret.

Sykdommen rammer flest kvinner, og forekomsten øker med stigende alder. Artrose opptrer oftest i knær, hofter, hender og i ryggstøylene. Typiske symptomer er smerte og stivhet i leddene. Man kan utvikle tilstivning og feilstillinger i leddene, og noen kan merke økt tretthet (fatigue).

Håndartrose

Diagnosen håndartrose stilles i hovedsak på bakgrunn av klinisk undersøkelse av lege, og kan bekreftes ved hjelp av røntgen og ultralyd. Ved artrose i hender er det først og fremst fingrenes ytterledd og midtledd, og tommelens rotledd som rammes. Man kan ofte se tydelige beinpåleiringer i form av kuler på ytterleddene, en generell fortykkelse rundt midtleddene og at leddet i tommel leddet i tommel leddet treer litt tydeligere frem.

Symptomene starter ofte med diffuse smerter i tommel eller i fingrenes midt- og ytterledd. Stryken i håndgrepet blir svekket og man kan få vansker med for eksempel å vri kluter og å åpne lokk. Også aktiviteter som krever fine bevegelser og presisjon kan bli vanskeligere gjørne når man beveger seg. Mange opplever at plagene forverres ved kulde og ved værforandringer.

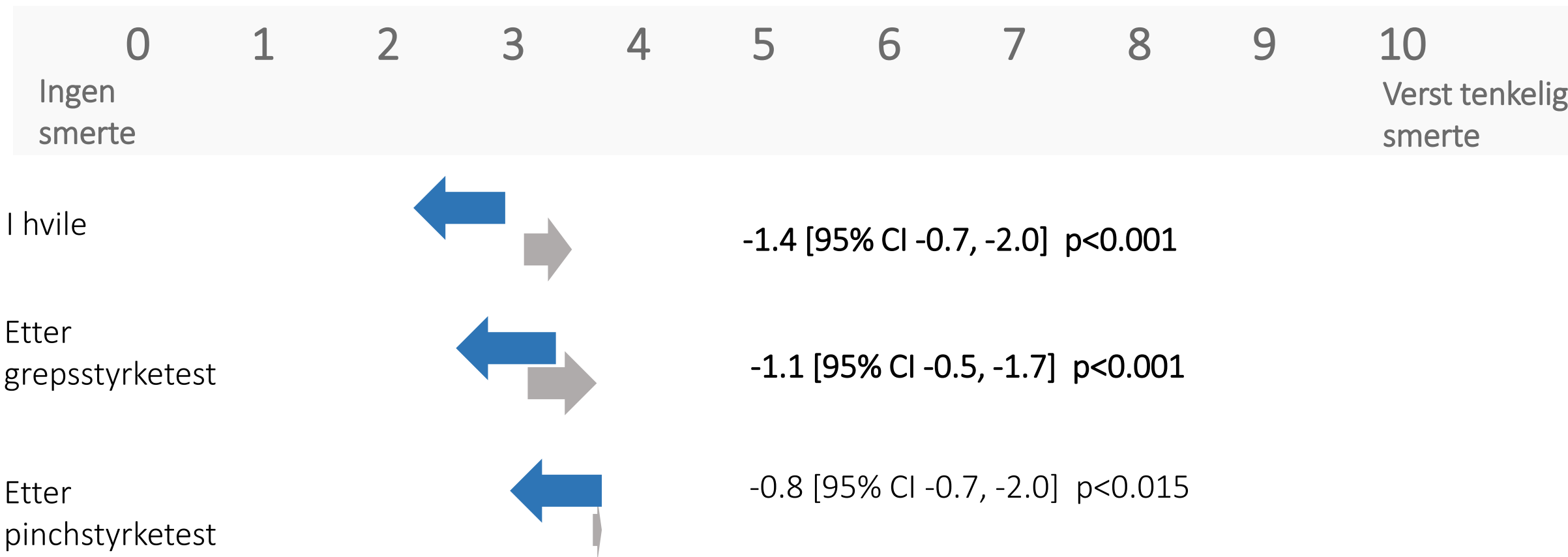
Fra tid til annen er leddene betente med varmeakning, ømhet og rødhet. Betennelsen er ofte beskjeden og forbigående. Innimellom kan det forekomme anfall av akutt smerte og hevelse. Artrose i tommelens rotledd fører ofte til smerter i hele tommelen. Smertene kan im følge av artrose i rotleddet.

og bruk av kroppen bedrer ernæringen til brusken og styrker leddene. I dag er enighet om at vanlig bruk og belastning av hendene ikke fremskynder artrose, men tvert i mot bidrar til å opprettholde bevegelse og håndkraft. ved håndartrose kan også avta med årene og er sjelden invalidiserende.

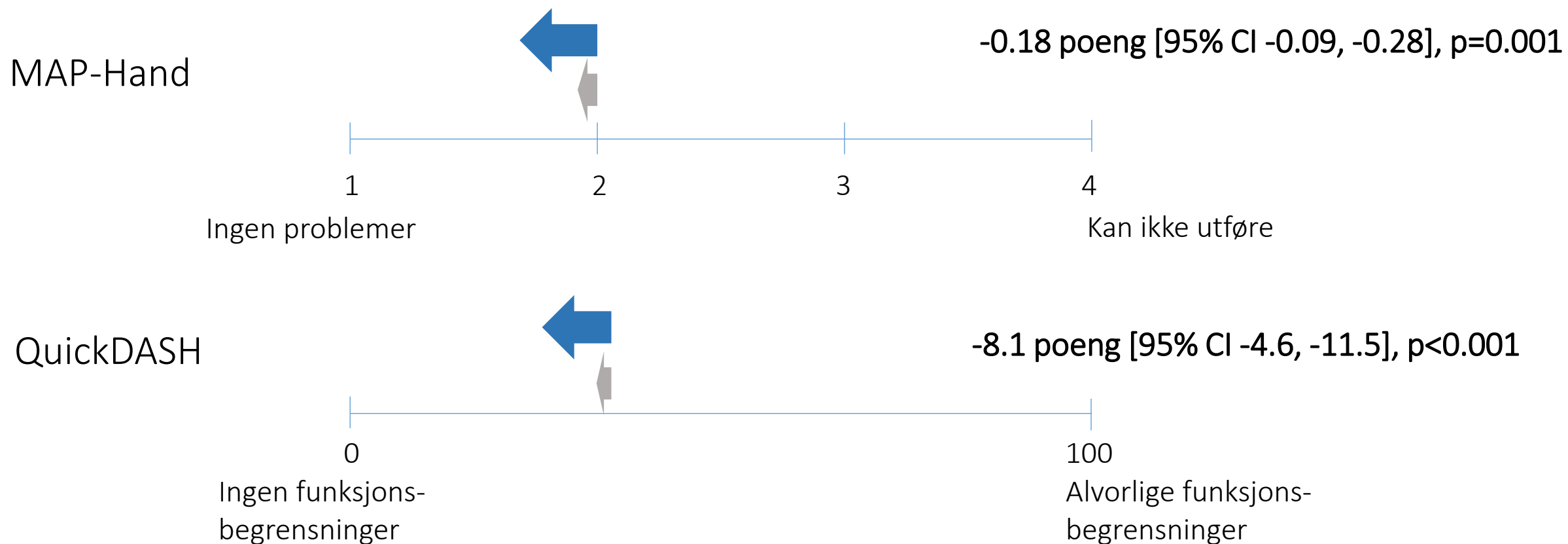
Smerte (NRS)

■ Intervensjonsgruppen
■ Kontrollgruppen

Selvrapportert funksjon

■ Intervensjonsgruppen
■ Kontrollgruppen

Styrke

- Intervensjonsgruppen
- Kontrollgruppen

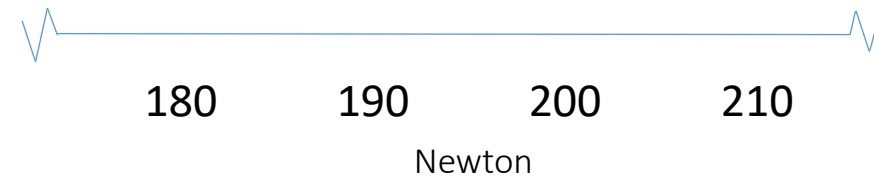
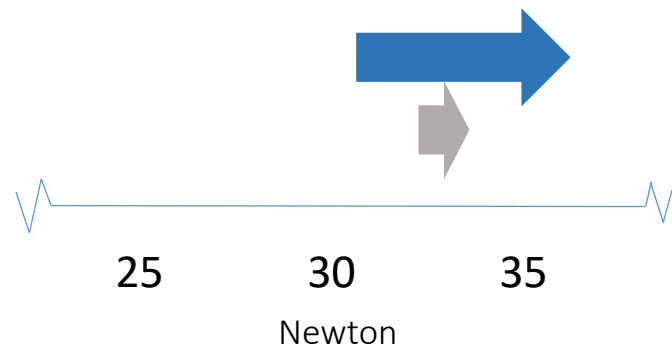
Grepsstyrke

23.4 N [95% CI 3.0, 13.5], p=0.002

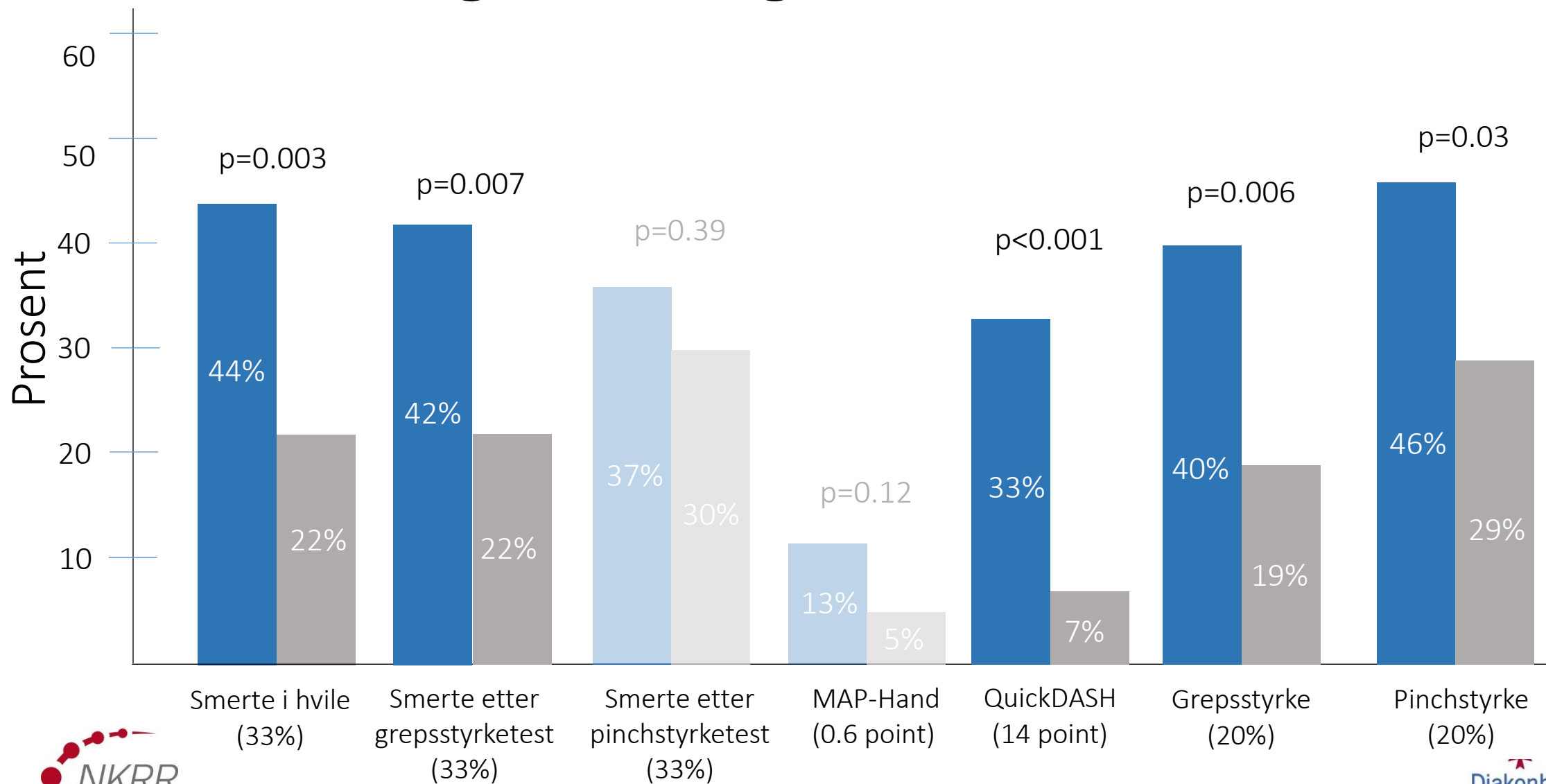
Pinchstyrke

3.1 N [95% CI -0.2, 6.4], p=0.06

Klinisk viktige endring

Intervensjonsgruppen
Kontrollgruppen

Konklusjon

Ergoterapi-intervensjonen viste en signifikant korttidseffekt på smerte, grepsstyrke og selvrappertert funksjon hos pasienter henvist til kirurgisk vurdering grunnet CMC1 artrose

Medarbeidere:

Ingvild Kjekken, OT, Professor

Nina Østerås, PT, PhD

Else Marit H. Gravås, OT, PhD-student

Randi Nossun, OT, MSc

Ruth Else Mehl Eide, OT

Åse Klokkeide, OT

Karin Hoegh Matre, OT

Monika Olsen, OT

Ida K. Haugen, MD, PhD

Øyvor Andreassen, Patient representative

Finansiert av:

Interregionale Forskningsmidler fra

HELSE **SØR-ØST**

Takk for oppmerksomheten